

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาหลักที่ต้องการศึกษาและความสำคัญของเรื่อง

ไฮเดรนเยียเป็นไม้ดอกเขตอบอุ่นที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศจีนและญี่ปุ่น สายพันธุ์ที่เป็นที่รู้จักและนิยมใช้เป็นไม้ประดับ คือ *Hydrangea macrophylla* ซึ่งมีมากกว่า 600 พันธุ์ ไฮเดรนเยียเป็นไม้ประดับที่ได้รับความนิยมมากชนิดหนึ่งของยุโรปและสหรัฐอเมริกา นิยมปลูกเป็นการค้าโดยปลูกเป็นไม้กระถางจำหน่ายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยมีการนำเข้าไฮเดรนเยียเพื่อใช้ในการจัดแต่งสวนตามพื้นที่ที่อากาศเย็น ความชื้นในอากาศสูง เช่น เชียงราย เชียงใหม่ ภูเก็ต และเขาค้อ เป็นต้น และนำมาผลิตเป็นไม้กระถางเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ สำหรับมูลนิธิโครงการหลวงได้เริ่มนำไฮเดรนเยียเข้ามาส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเพื่อผลิตเป็นดอกไม้แห้ง ในปี พ.ศ. 2536 มูลนิธิโครงการหลวงได้มีการปรับปรุงพันธุ์ไฮเดรนเยีย ได้สายพันธุ์ใหม่ จำนวน 3 สายพันธุ์ ได้แก่ ไฮเดรนเยียรหัส 027, 031 และ U1 เพื่อส่งเสริมให้แก่เกษตรกรของมูลนิธิโครงการหลวง ปัจจุบันมีเกษตรกรที่ปลูกไฮเดรนเยียประมาณ 19 ราย โดยปลูกไฮเดรนเยียสายพันธุ์ รหัส 031 เป็นส่วนมาก ซึ่งแหล่งปลูกอยู่ที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแก่งน้อย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่าการจำหน่ายไฮเดรนเยียดัดดอกทั้งหมด 289,918 ช่อ คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 4,039,462 บาท และมูลค่าการจำหน่ายไฮเดรนเยียกระถางทั้งหมด 1,066 กระถาง คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 267,256 บาท (มูลนิธิโครงการหลวง, 2561)

การผลิตไฮเดรนเยียในปัจจุบันมีทั้งในรูปแบบไม้กระถางและไม้ตัดดอก แต่การผลิตภายในประเทศมีค่อนข้างน้อย และพบปัญหาเรื่องอุณหภูมิที่ยังไม่เหมาะสมในการกระตุ้นให้เกิดตาดอกพร้อมกัน จำนวนช่อดอกกระถางมีค่อนข้างน้อย และเทคนิคการผลิตต้นเพื่อให้จำนวนกิ่งต่อกระถางยังไม่ได้คุณภาพ รวมถึงการจัดการด้านการผลิตไฮเดรนเยียดัดดอกที่ยังพบปัญหาด้านเทคนิคและคุณภาพของดอก เช่น การออกดอกจำนวนมากในช่วงที่ตลาดมีความต้องการน้อย (ช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม) การตัดแต่งกิ่งและสีของดอก (ดอกสีขาวอมฟ้า และดอกสีฟ้าอมขาว) ที่ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด ตลอดจนการจัดการเพื่อให้ดอกบานในช่วงที่มีความต้องการของตลาดมาก โดยอุณหภูมิเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างตาดอก หากสามารถกระตุ้นการสร้างตาดอกของไฮเดรนเยียได้ตามระยะเวลาที่กำหนด จะสามารถผลิต

ดังนั้น เพื่อให้งานวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตไฮเดรนเยียเป็นไม้กระถางดำเนินไปได้ตามกรอบ
แผนงานวิจัยไม้ดอกของมูลนิธิโครงการหลวง จึงมีการดำเนินการดำเนินงานวิจัยอย่างน้อย 2 ปี (พ.ศ. 2563-
2564) โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษามูลของอุณหภูมิต่ำร่วมกับการให้สารจับใบเบอร์ลินต่อการกระตุ้นให้เกิด
ตาดอกของไฮเดรนเยีย อุณหภูมิต่ำต่อการชักนำให้เกิดตาดอกของไฮเดรนเยีย และผลของสารเคมีต่อ
การเจริญเติบโตและการออกดอกของไฮเดรนเยีย และในส่วนของปีที่ 2 นำผลที่ได้ในปีที่ 1 มาทำการทดสอบ
กับไฮเดรนเยียสายพันธุ์ต่างประเทศ จำนวน 2 พันธุ์ ศึกษาผลของสารเคมีต่อการเปลี่ยนแปลงของสีดอก
ไฮเดรนเยีย และศึกษาเทคนิคการตัดแต่งกิ่งต่อคุณภาพดอกไฮเดรนเยีย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.2 เพื่อศึกษาผลของสารเคมีต่อการเจริญเติบโต และการออกดอกของไฮเดรนเยียกระถาง

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 การศึกษาผลของอุณหภูมิร่วมกับการให้สารจิบเบอเรลลินต่อระยะเวลา 2 ระยะ (30 และ 60 วัน) ต่อการกระตุ้นให้เกิดตาดอกของไฮเดรนเยีย เพื่อวิเคราะห์การเจริญเติบโต คุณภาพดอกในไฮเดรนเยีย อย่างน้อย 1 พันธุ์

1.3.2 การศึกษาผลของอุณหภูมิกกลางวันและกลางคืนที่ต่างกัน 2 ระดับ ต่อการชักนำให้เกิดตาดอก การเจริญเติบโต และคุณภาพดอกของไฮเดรนเยีย อย่างน้อย 1 พันธุ์

1.3.3 การศึกษาผลของสารเคมี 2 ชนิด ต่อการเจริญเติบโต การออกดอก และคุณภาพดอกของไฮเดรนเยียกระถาง อย่างน้อย 1 พันธุ์

